

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 197/2018-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom Mgr. Pavlom Kissom, Štúrova 20, Košice, pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 162/2016 z 31. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. apríla 2018 sa [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľka v 1. rade“),

a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovatelia“), domáhali vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ich v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 162/2016 z 31. januára 2017 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní začatom na návrh [REDACTED], zastúpenej opatrovníkom [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“), ktorým sa proti sťažovateľom ako žalovaným v 1. a 2. rade domáhala zaplata sumy 1 080 € s príslušenstvom z titulu využívania pozemku, ktorého je vlastníčkou, sťažovateľmi kvôli prejazdu osobným motorovým vozidlom do garáže vo vlastníctve sťažovateľky v 1. rade, napriek tomu, že k nej majú iný prístup, Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 38 C 276/2011-181 zo 16. septembra 2015 po vykonaní dokazovania rozhodol tak, že sťažovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňi „*sumu 1.080 € spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 540 € od 28. 10. 2011 do zaplata, ďalej s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 270 € od 28. 10. 2012 do zaplata, s 5,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 270 € od 28. 10. 2013 do zaplata a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a 3. výrokom vyslovil, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyňi trovy konania vo výške 51,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 553,77 € na účet právneho zástupcu... do troch dní od právoplatnosti rozsudku.*“.

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2 Cdo 191/2017 z 31. januára 2018 dovolanie sťažovateľov podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku odmietol vzhľadom na to, že „*dovolatelia nevymedzili uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP*“.

5. Sťažovatelia v sťažnosti namietajú, že krajský súd „rozhodol vo veci nezákonne, pretože bol nesprávne a neúplne zistený skutkový stav, z ktorého boli vyvodené nesprávne právne závery. Základným pochybením súdov v tomto konaní je predovšetkým to, že skutočnosť, že cez parcelu žalobkyne... 2x denne prechádzame motorovým vozidlom do našej garáže, posúdil odporca ako nájomný vzťah, pričom my tvrdíme, že v tomto prípade ide o vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu. Rozlíšenie medzi týmito dvoma inštitútmi (nájom a vecné bremeno práva prechodu) má dôležitý dosah na výšku finančnej náhrady. Cenu nájmu, t. j. spravidla neobmedzeného užívania pozemku treba odlíšiť od ceny odplaty za vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu cez časť pozemku žalobkyne p. [REDAKOVANÉ]. Súd prvej inštancie určil cenu nájmu z trhovej hodnoty v danej lokalite, nevezal na zreteľ, že uvedená časť pozemku, ale prakticky aj celý pozemok je vzhľadom ku svojej polohe a prilahlých stavieb prakticky neprenajímateľný a na účely nájmu nevyužiteľný... Máme teda za to, že odporca ako aj súd prvej inštancie podstatne pochybili pri určení dôvodnosti nároku, jeho výšky, spôsobu určenia a právneho titulu, rozhodnutie odporcu nepovažujeme za ústavne konformné, keďže vybočuje z požiadaviek Ústavného súdu SR vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní a povinnosti súdu presvedčivo a správne vyhodnotil“ dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť, čím došlo v konečnom dôsledku k porušeniu nášho práva na spravodlivý proces.“.

II.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody

(m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

9. Súčasťou jeho ustálenej judikatúry je aj právny názor, že ak Občiansky súdny poriadok prostredníctvom § 238 ods. 5 (účinného do 30. júna 2016) a Civilný sporový poriadok prostredníctvom § 422 (účinného od 1. júla 2016) vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 94/2014, I. ÚS 134/2016, III. ÚS 25/2016, III. ÚS 746/2016). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, IV. ÚS 717/2013, III. ÚS 23/2017).

10. Vzhľadom na predmet konania pred všeobecnými súdmi vymedzený v bode 2 tohto uznesenia ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu.

11. Argumentácia sťažovateľov nie je spôsobilá spochybniť správnosť záverov všeobecných súdov už len z toho dôvodu, že v ich prípade nie je splnená jedna z hmotnoprávnych podmienok pre zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré musia byť kumulatívne splnené, t. j. že prístup vlastníka k stavbe nie je možné zabezpečiť inak, čo sami sťažovatelia nepopierajú. Relevantným pre zriadenie vecného bremena totiž nie je zabezpečenie pohodlnejšieho alebo hospodárnejšieho prístupu vlastníka k stavbe. Nejde tu teda ani o výnimočný prípad opodstatňujúci ingerenciu ústavného súdu.

12. Nespokojnosť sťažovateľov s právnym posúdením veci všeobecným súdom sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti ním vydaného rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 3/97,

I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého právo na spravodlivé súdne konanie nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok.

13. Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že vo veci sťažovateľov nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, preto ich sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2018